



Bilag

29-01-2009

Baggrund for inklusionspolitikken

Sagsnr.
2009-10273

Politiske retningslinjer på inklusionsområdet

Dokumentnr.
2009-56495

Indsatsen for at fremme inklusion er i dag højt prioriteret såvel internationalt som nationalt og lokalt, hvilket fremgår af dette bilag. Både international og national lovgivning fokuserer primært på skolegangen. Men Københavns Kommune ser bredere på inklusionsbegrebet og vægter netop sammenhængen i børnenes liv og dermed hele skole og institutionsområdet fra 0-18 år.

Sagsbehandler
Majbrit Møller

Internationale tiltag i forhold til inklusion

Internationalt er inklusion i fokus blandt andet i Konventionen om barnets rettigheder(1990)¹, Salamanca-erklæringen(1994)² og i Handicapkonventionen(2006). I Handicapkonventionen er målet at sikre, at alle kan deltage på lige fod i det samfundsmæssige liv gennem en inkluderende lovgivning. En lovgivning, der har fjernet hindringer for deltagelse på grund af menneskers særlige behov eller handicap.

European Agency for Development in Special Needs Education har netop afsluttet et projekt om vurdering i et inkluderende undervisningsmiljø. Det fremgår af resultaterne, at det for alle de 25 involverede lande gælder, at vurderingsprocedurer, metoder og -

Konsulenter

Gyldenløvesgade 15.2
sal. , 1502 København V
1502 København V

Telefon
3366 4083

Telefax
3366 7015

Direkte telefon
26301360

Mobil
2630 1300

E-mail
majmoe@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009386311

www.kk.dk

værktøjer har afgørende betydning i læringen for alle elever, herunder elever med særlige undervisningsmæssige behov.

Derfor vil den kommende handlevejledning til inklusionspolitikken pege på metoder til det inkluderende arbejde.

Undersøgelserne viser ligeledes at elevvurderinger kan fremme, men de kan også bremse inklusionsprocessen. Derfor skal medarbejderne i Børne- og Ungdomsforvaltningen have fokus på at tilpasse mål og metoder til det pædagogiske miljø og kontekst. For eksempel er der forskel på hvordan det inkluderende arbejde skal omsættes i handling i en institutions- eller en skolekultur, etc.

Resultaterne af projektet peger på, at der i højere grad end i dag skal benyttes vurderinger foretaget af lærere og andre fagfolk, hvor resultaterne kan anvendes direkte som et redskab i undervisningen og i forhold til elevens læring. Dette vil Københavns Kommune blandt andet understøtte ved etablering af kompetencecentre, som skal ud og anvise metoder i skoler og institutioner og ved at uddanne lærere og pædagoger i inkluderende metoder, således at de bliver i stand til at handle inkluderende. De pågældende retningslinjer gælder skoleområdet, men i Københavns Kommune skal disse resultater koordineres med og kobles til institutionsområdet, således at der udvikles et helhedsperspektiv på alle børn og unge og deres livssituation. Dog skal institutionernes mål og kriterier for inklusion tilpasses institutionernes formål og opgave.

Alle børn og unge skal inddrages og have mulighed for at påvirke deres egen evalueringsproces,- med hensyn til udvikling, iværksættelse og evaluering af egne mål for udvikling og læring.

Der lægges endvidere vægt på, at alle børn og unge får mulighed for at udvikle en egen identitet sammen med andre - i ligeværdige fællesskaber.

Nationale tiltag i forhold til inklusion

Det fremgår af Folkeskoleloven og Kommunernes Landsforenings politik omkring ”*Faglighed i inklusion og specialpædagogisk bistand*” (2008)³, at alle har ret til at være i folkeskolen, alle har ret til fællesskabet og skal i uddannelsessystemet mødes med udgangspunkt i deres behov.

Dette underbygges i Folkeskoleloven, hvor der sættes fokus på inklusion, når det pointeres, at de forskellige former for støtte og tilbud, som for eksempel undervisningsdifferentiering, holddannelse og sparring af elevens lærere i tilstrækkelig grad skal være afprøvet, før eleven tages ud af den almindelige undervisning for at modtage specialundervisning. Det vægtes, at den specialpædagogiske bistand skal etableres i tæt tilknytning til klassens øvrige undervisning.

Endvidere påpeges det i bekendtgørelse om folkeskolens specialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen i §3, at den specialpædagogiske bistand skal gennemføres på en sådan måde, at den har størst mulig sammenhæng med barnets

daglige tilværelse, (UVM 2006).

Lokale tiltag i forhold til inklusion

Indsatsen i Københavns Kommune skal ses i tæt relation til Københavns Kommunes generelle politiske grundlag og de internationale og nationale konventioner, love og politikker. Indsatsen gælder naturligvis hele 0-18 årsområdet.

Inklusionspolitikken skal ses som et supplement til den overordnede Børne- og Ungepolitik⁴, som fungerer som værdisæt for kommunens Børne- og Ungdomsforvaltning og Socialforvaltnings initiativer på 0-18 års området. Børne- og Ungdomspolitikken har fokus på muligheder for alle børn og unge, hvor det blandt andet fremhæves, at børn og unge med særlige behov skal støttes, så de opnår lige muligheder for udfoldelse, udvikling og sundhed, således at de får en opvækst med trivsel, gode vilkår og samme grad af succes i voksenlivet som andre.

Ligeledes har Børne- og Ungdomsforvaltningen vedtaget en fælles strategi og delstrategier for en større sammenhæng i arbejdet med børn og unge og for en konkretisering af Børne- og Ungdomspolitikken i forhold til hvordan vi konkret vil nå de mål der er opstillet i politikken (2008-2010). Disse strategier tager udgangspunkt i Københavns Kommunes værdigrundlag, hvor fire værdier er i centrum: *Respekt, ligeværdighed, dialog og tillid*. I strategierne peges på, at områdets støtte til børn og unge med særlige behov er tværgående i forhold til Børne- og Ungdomsforvaltningens tilbud og samlede virksomhed. Der skal arbejdes med tidlig indsats, og der skal skabes et tæt samarbejde for at udvikle den bedste indsats for alle berørte børn og unge i en inkluderende retning. Dette underbygges af en række samarbejdsformer mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen, som for eksempel tværfaglige grupper på daginstitutions- og skoleområdet, samt div. redskaber som handlevejledningen – ”Når du er bekymret for et barn”, samarbejdsaftalen mellem Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen, støttevejledningen, netværks- og samarbejds møder.

Endelig er målsætningerne i Københavns Kommunes handicappolitik, at der skal være en individuel støtte og helhedssyn i kommunens serviceydelser, hvor handicappede sikres lige muligheder. Den enkelte handicappede skal være i centrum, og tilbud og indsats skal ske ud fra et helhedssyn.

Implementering af inklusionspolitikken

Inklusionspolitikken indeholder overordnede principper. Inklusionspolitikken og handlevejledning til inklusionspolitikken er retningsgivende for valg af metoder i alle led, fra centralforvaltning til

den enkelte skole, fritidsinstitution og det enkelte dagtilbud.

Det enkelte dagtilbud, fritidstilbud og skoler skal selv tilrettelægge og implementere kommunens inklusionspolitik, så inklusionsindsatsen tilpasses det øvrige arbejde i det pågældende tilbud.

Forvaltningen vil tage initiativ til at hjælpe de skoler og institutioner der ønsker at lave deres egen inklusionspolitik. Ligeledes vil forvaltningen tage initiativ til at hjælpe de skoler og institutioner der ønsker at skrive indsatser og mål for særlige inkluderende metoder ind i de styringsværktøjer, der allerede findes i skoler og institutioner, for eksempel udviklingskontrakter, lære- og handleplaner.

Der findes kriterier for inklusion, målepunkter og handleanvisninger i handlevejledningen for inklusionspolitikken til støtte for de skoler og institutioner der ønsker at komme i gang med at udvikle inkluderende miljøer.

¹ **Konventionen om barnets rettigheder** 1990

Convention on the Rights of the Child. Adopted and opened for signature, ratification and accession by General Assembly resolution 44/25 of 20 November 1989. entry into force 2 September 1990, in accordance with article <http://www2.ohchr.org/english/law/crc.htm>

² **Salamanca Erklæringen** 1994

Salamanca erklæringen og Handlingsprogrammet for Specialundervisning: Verdenskonference om Specialundervisning: Adgang og Kvalitet, Salamanca, Spanien, 7-10. juni, 1994. <http://www.uvm.dk/gammel/salam.htm> \$

³ **KL Politik** 2008

KL's politik om folkeskolen.

Folkeskolen: Faglighed i inklusion og specialpædagogisk bistand, vedtaget af KL's bestyrelse d. 20. juni 2008. Sag nr.: 000184539.

<http://www.kl.dk/bin/28c50616-c9b0-4022-bc6f-2470a53f179e.pdf>

⁴ **Børne- og Ungepolitikken** 2008

Godkendt af Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen d. 24. oktober 2007. J.nr. 1101-313142.

<http://www.kk.dk/eDoc/B%c3%b8rne-%20og%20Ungdomsudvalget/24-10-2007%2015.00.00/Referat/26-10-2007%2010.08.29/301D5D990EC3CA04C1257380002CB972.htm>